

MERYEM EDA ÖCALAN

Özel İnci Ortaokulu
/ ANKARA

Ortaokullar Arası Öykü Yarışması
Türkiye Mansiyon Ödülü

LİNA

Ay gökтейdi. Harabeye dönmüş şehrin her yanından dumanlar yükseliyordu. Sokaklarda tek tük cesetler göze çarpıyordu. Çevrelerindeki tek canlının sıcaktan bunalmış sinekler olduğu düşünülürse kimsesiz veya terk edilmiş olmalıydılar.

Gecenin sessizliğini bölen adım sesleri kasvetli havayı az da olsa dağıtıyordu. Yürüten küçük insan topluluğunun ise nefesleri sessiz ve dengeliydi; az daha gürültü yapsalar tepelerine bombalar yağacakmış gibi. Topluluğun en önünde yürüyüp insanları yönlendiren adam ise düşünceli görünüyordu. Bunca insanı sorumluluğu altına almak onu korkutmuştu. Çıktıkları bu uzun yolcuğun sonunu bir türlü kestiremiyordu. Geride birilerini bırakmaları gerekebilirdi, varacakları yere geldiklerinde sayıları azalabilirdi ki bunun olmaması imkansız denecek kadar küçük bir ihtimaldi.

Çalacakları son kapının önünde durdu. Duvarları yıkılmış, çevreden bulunan taşlarla daha korunaklı hale getirilmeye çalışılmıştı. Ama bunun pek de işe yaradığı söylenemezdi. Kapıyı yaşlanmış görüntüsünün tersine henüz otuzlarında olan genç kadın açtı. Gruptaki herkesi az çok tanıyordu. Son birkaç aydır görüşür plan yaparlardı. İlk zamana kıyasla sayılarında azalma olmuştu ancak bu yüzden her şeyden vazgeçecek değillerdi.

Bacaklarının arkasına saklanan küçük kızının saçlarını karıştırarak gözlerini kalabalığın üzerinden karşısında duran adama çevirdi. Onun bir şey demesine kalmadan adam konuştu: “Gidiyoruz,” dedi soğuk sesiyle. Kadın, konuşmadan zaten hazırda olan eşyalarını aldı ve küçük kızıyla insanların arasına karıştı.

Yola çıkalı saatler olmuştu. Yani, Lina öyle tahmin ediyordu. Böyle bir yolculukta zamana dair kesin bir bilgisi olması mümkün değildi, sadece güneşe bakarak bir şeyler anlamaya çalışıyordu. Bunu da pek beceremediği söylenemezdi ancak o an, güneşin ardında bıraktığı turuncu izlerden akşam vakti olduğu anlaşılabilirdi. Çok da kalabalık olmayan topluluk, bir süre önce dinlendiği yıkıntının altından ayrılmış, yola çıkmıştı. Gündüz vakti, güneşin altında ilerlemek onları çok daha fazla yoracağından bir yer bulmuşken bekleyip tekrar akşam olunca yürümeye devam etmişlerdi. Lina, daha yolun yarısına bile ulaşmadıklarını biliyordu ama yara bere içinde kalmış ayakları çoktan sızlamaya başlamıştı. Bununla tüm yolu nasıl devam ettireceğini bilemiyordu. Annesinin eline resmen yapışmıştı. Kalabalığın arasında kaybolmaktan ve daha beteri, kalabalığın arasından çıkmaktan korkuyordu. Geride kalabilirdi. Onun orada olmadığını fark etmeyebilirlerdi. Bu ödünü koparıyordu.

Abdullah, biraz önce grubun ilerleyişini durdurmuştu. Lina neler olduğunu anlamasa da insanları bir anda ele geçiren telaş ona da bulaşmıştı. Dizleri titreyerek dışarı doğru git gide azalan evlerden birinin gölgesine girdi. Çevresindekiler de iç içe geçmiş, nefeslerini tutmuşlardı. Ardından, neden durduklarını anladı. Onlara ait olmadığı bariz belli ayak sesleri yaklaşıyordu. Tek kişi değildi. Birkaç rahat kahkahadan sonra sesler kesildi. Uzaklaşmışlar gibi değil, duraklamışlar gibi. Gülüşmelerin birden kesilmesi başına büyük bir ağrının saplanması neden olmuştu. Bu duyguyu daha önce de yaşamıştı. Babası askerlerden biri tarafından vurulduğunda ağabeyi, kendini onun önüne siper ettiğinde.

Okuldan arkadaşının ölüsünü gördüğünde. Bu duyguyu birçok kez yaşamıştı. İyi bir şey olmadığını biliyordu.

Tekrar başlayan ayak sesleri bu kez az öncekinin tersine huzursuz bir hava yayıyordu. Her bir ses, Lina'nın bir kalp atışına denk geldiğinden onlar durduğunda kalbinin de durmaması için dualar etmeye başlamıştı bile. Herkes duvara iyice sinip adeta gölgelerle bütünleşmeye çalışırken Abdullah seslerin geldiği yöne, topluluğun ön tarafına geçti. Hâlâ duvarın arkasındaydı ama artık seslere daha yakındı. Yabancıların önlerine çıkmasından korkuyordu. Aralarında bir bebek, iki çocuk olan bir grubun daha katledilmesine dair haber başlıkları gözlerinin önünden geçerken midesinin bulandığını hissetti. Ama bir şey olmadı. Beklediler, dakikalar boyunca elle tutulur bir gerginlikle nefeslerini tuttular ama hiçbir şey olmadı. Etrafın sakinleşmesine rağmen beyinlerinin içinde dönüp duran düşüncelerin sesinin dışarı taşmasından hâlâ korkuyorlardı. Bir süre sonra sesler gittikçe boğuklaşıp en sonunda tamamen yok olana kadar durmaya devam ettiler. Gerilen kasları bir süre sonra rahatlamıştı. Küçük çocuklardan biri olan Aber, kısıcık tıraş edilmiş saçlarını çekiştirerek kalabalığın içinden çıkmaya cesaret eden ilk kişi oldu. Ancak onun hareketi art arda atılan iki çığlık için bir işaret olmuştu. Lina, tüylerini diken diken eden bu iki çığlığın arkasından gözlerinin karardığını hissetti. Yine aynı şeyleri yaşamaktan korktu. Kulaklarını sağır eden seslerden, ucunda her halükarda ölüm olan koşuşturmalardan korktu. Elleri titremeye, dünya bir saniye için bulanıklaşmaya başladı. Gözyaşları boncuk gibi yanaklarından yuvarlanırken ayakları yerden kesildi. Yüzüne değen kuru dudaklardan sonra, “Geçti,” dedi annesi. Sanki defalarca kez söylese, bitecekmiş gibi sürekli tekrarladı bu kelimeyi. Küçük kız, bu düşüncenin yarı doğruluğunu inkâr edemezdi.

Beşinci tekrardan sonra korkusu son buldu. Ayakları tekrar yerle buluştu ve telaşla, ne olduğunu anlamaya çalışan insanların

arasına katıldı. Sağ elinin beş parmağı annesinin serçe parmağına dolanmıştı. Parmak uçlarında yükselerek bir şeyler görmeye çalışıyordu ama nafiyleydi, görebildiği tek şey yırtıklarla ve yamalarla dolu kumaş parçalarıydı. Abdullah yol açmalarını söyleyince insanlar kenara çekilip Abdullah'ı ve yanındaki iki ufak insanı aralarına alacak şekilde bir çember oluşturdular. Abdullah ve yabancılar arasında kısık sesle bir konuşmanın geçtiği görülüyordu ama kimsenin bir şey duyduğu yoktu.

Lina adamların çok zayıf olduğuna kanaat getirmişti. Ölmek üzere gibi görünüyorlardı, kaburga kemiklerinin gün yüzüne çıkmasından ziyade bakışlarındaki cansızlık Lina'yı ürkütmüştü. Adamların birinin isminin Malik'ti. Genç görünüyordu, yirmi beş yaşlarında olmalıydı. Siyah saçları darmadağın olmuştu. Kıyafetleri de tıpkı gruptakiler gibi yırtıklarla doluydu. Bakışları huzursuz, korkmuş ve hüznünlüydü. Sevdiği birisini kaybetmiş gibi, çok acı çekmiş gibi, hayatın sonuna gelmiş olmayı diler gibiydi, yorgundu. Abdullah, onları da aralarına alacaklarını söyledi. Herkes sayılarının azalmasını bekliyordu, tam tersine arttığında birkaç kişi şaşırıldığını gizleyememişti.

Yaşlı adamlardan biri, "Onları tanımıyoruz bile." diye itiraz ettiğinde Abdullah gözünün ucuyla ona baktı. Belli ki işine karışılmasından hoşlanmıyordu; özellikle de Lina'nın tanımadığı bu adam tarafından.

"Ben tanıyorum." dedi. "Senin için bir sorun olur mu?"

Adam imalı ses tonuna aldırılmadan cevap verdiğinde ortamdaki gerilim birkaç dakika önceki haline dönmüştü. Ama bu sefer ek olarak, belli belirsiz öfke de hissediliyordu.

"Onlar yabancı." dedi inatla. "Onlara güvenemeyiz, Abdullah."

"Onlar da insan." diye karşılık verdi Abdullah, adamınki gibi bir inatla. "Onları burada bırakamayız. "O cümlesini bitirmeden başka bir adam konuşmaya atladı: "Yeterli yiyeceğimiz yok. Onları kabul edersek aç kalacağız. "Lina bir bakıma bu adamı

haklı bulmuştu. Ama onları orada bırakmak, silah ucunda mı yoksa açlıktan mı öleceklerini seçmek için yalnız bırakılmalarına eşdeğerdi. Bunu yapamazlardı.

Abdullah, Lina gibi düşündüğünü belirtircesine onları aralarına kabul edeceklerini söyleyerek konuyu kapattı. Eğer bu konuda deme gereği duydukları bir şey varsa bunu ona söyleyeceklerini söyledi. Lina, bu iki adamın küçük gruplarında büyük bir karmaşaya neden olduğunu hissetti. Annesi de dahil herkes fısıldaşıyor, kendilerinin fikrinden farklı olanlara itiraz ediyordu. Yine de kimse bunu Abdullah'a söylemedi. Bu sayede, daha hızlı bir şekilde tekrar yola çıkabildiler.

Misafirlerini aralarına tamamen kabul etmeleri bir gündüzlerini almıştı. Bu sırada Lina, neredeyse yürüdükleri tüm zamanı Malik'le geçirmişti. Sanki tüm hayatı boyunca tanıdığı birisi gibiydi. Onlarla birlikte olmaya zorlanmasa bile yanından ayrılmak istemeyeceğinden emindi. Diğer yandan annesi, bu tanımadığı kim olduğu belirsiz adamları yanlarında götürmelerinden oluşan rahatsızlığa ek olarak kızıyla geçirdikleri zamandan dolayı iyice huzursuz olmuştu. Kadın, Lina'yı yanına çağırıp onlardan uzak durmasını defalarca kez söylediye de küçük kızı yeni arkadaşlarını çok sevmişti ve onlardan uzaklaşmaya hiç niyeti yoktu. Kadın bir süre sonra pes etmişti. Ama yine de gözünü onların üzerinden ayırmıyordu. Bu şekilde geçen saatlerin arkasından yine geceydi. Küçük çocukların ihtiyaçları yüzünden sadece bir iki kez, minik duraklamaları olmuştu. Lina artık hatırı sayılır bir mola için yalvaracak hale gelmişti. Ama sesini çıkarmamalıydı. Güvende oldukları zaman, sızlanmaya hakkı olduğu zaman, acısını dışarı vurmakta özgür olan bir çocuk olduğunda bunu yapacaktı. Ancak şimdi böyle bir şeye kalkışarak insanları meşgul edemezdi. Zaten kısıtlı olan zamanlarını çalamazdı.

Yerde oluşmuş su birikintilerini ve ne olduğu anlaşılmayan lekeleri çiğneyerek ilerliyorlardı. Darmadağın olmuş ayakları

la ilerleyen insanların ayak parmakları soğuk taşlara değmekten uyuşmuş yerdeki sivri parçalarla yaralanmıştı. Buna rağmen kimse ses çıkarmıyordu. Doğru düzgün bir ayakkabılarının olmaması ilk defa o gün işe yaramış gibiydi; sessizce ilerleyebiliyorlardı.

Mümkün olduğunca az kullanılan yerleri seçmişlerdi yolculuklarını sürdürmek için. Abdullah, süreyi kısa tutmaya çalışmak yerine güvende olmaları için uğraşmıştı. Lina, eğer kurtulurlarsa savaşın ortasından kaçıp hayatlarını sürdürebilecekleri bir yere varırlarsa her şeyin bu adam sayesinde olmuş olacağına inanıyordu. Abdullah, bu yüzden Lina için tam anlamıyla bir kahramandı.

Sessizlikte ara sıra kendilerine ait olmayan sesler duyuyorlardı. Ama bu önemsenecek kadar büyük olmuyordu; bir köpeğin arkalarından geçişi veya harabe binalardan birinin yanına kıvrılmış uyuyan adamın minik hareketleri gibi. Çevresindekiler bunlara alışmış gibi görünseler de Lina'nın içi kıpır kıpır oluyordu duyduğu her seste. Birisinin peşlerinden ilerlediği düşüncesini aklından atamıyordu. Malik'e bunu söylediye de hiçbir sorun olmadığını söylemekten başka bir şey yapmamıştı o da. En sonunda, Lina gecenin geç saatlerine kadar dayanmasına ve içini kemiren endişesine rağmen Malik'in omzunda uyuyakaldı. Uyandığında ne kadar zaman geçtiğini anlayamamıştı. Güneş ufaktan ufaktan kendini göstermeye başlamışsa da ne kadar uyuduğunu anlaması mümkün değil gibiydi. Uykuya daldığı sokaklardan bayağı uzaklaşmışlar gibi görünüyordu, artık dağılmış kaldırımlar üzerinde değil de toprak üzerinde yürüyorlardı. Bir değişikliği de sonradan fark etmişti ki uyandığında Malik'in değil annesinin kucağında idi.

Birkaç kişinin arasında geçen konuşmalar insanları uyanık tutan tek şeydi belli ki. Bu yolculuk boyunca doğru düzgün uyumuş olanlar bir tek küçük çocuklardı. Onlar da gördükleri kabusların etkisinden çıkamıyorlardı dakikalarca. Kısacası yıkılmışlardı. Daha yolun yarısında olmalarına rağmen herkesin içini

bir umutsuzluk kaplamış, herkesin ten renkleri ölü gibi solgunlaşmıştı. Lina, birkaç kişinin hiç yola çıkmamaları gerektiğini ve öleceklerini söylediğini duymuştu. Ancak bu yanıltıcıydı. Kalırlarsa da öleceklerdi. Bu şekilde ölseler en azından yaşam için çabalarken ölmüş olacaklardı ve dahası diğerinin tersine hayatta kalma ihtimalleri de vardı.

İnsanlar birden durunca Lina, annesinin tökezlediğini hissetti. Kadın onu yere indirdi, bir yandan kızının elini tutarken diğer yandan parmak uçlarında yükselip neler olduğunu görmeye çalıştı. Birkaç saniye içinde herkes geriye doğru ilerlemeye çalışmaya başlamıştı. Ama durmalarını işaret edercesine kulaklarında patlayan bir gürültü, herkesin olduğu yere çivilenmesine sebep oldu. Ve iki saniye sonra, bedenler art arda yere yığılmaya başladı.

* * *

Aradan sekiz koca gün geçmişti. Yerde yatan tanıdık cesetlerin görüntüleri insanların zihinlerini terk etmek bilmezken güç bela ilerlemişlerdi. Lina, Malik'in yanında yürüyordu. Kalbi sıkışıyor, ağlamaktan şişen gözleri artık sızlıyordu. Annesinin kanlar içindeki vücudunu gördükten sonra tek kelime konuşmamıştı. Diğerleri de derin bir sessizliğin içinde küçük öfke ve umutsuzluğu da barındıran bir havaya teslim olmuşlardı.

Lina annesi onun üzerine yığıldığında büyük bir vızıltının arkasından bedeninin sağ tarafında büyük bir acı hissetmişti. Bununla birlikte annesinin üstüne kapanması, öleceğini düşünmesine neden olmuştu. Öyle olmamıştı. Kurşun, Lina'yı sıyrıp geçmiş, arkasında yalnızca küçük bir sıyrık bırakmıştı. Abdullah, uzun süren bir sessizliğin, nefes alışverişlerin bile olmadığı bir sessizliğin, içinden çıkıp ayaklanmış ve kimin ölüp kimin hayatta olduğunu kontrol etmişti. Bunu yaparken topallıyor ve canı yanıyormuşçasına kesik kesik nefesler alıyordu. Lina, onun da öleceğini düşünmüştü.

Sıcak güneşin yaralarını sızlattığı yerde, toprağın üzerinde acı içinde inleyerek birbirlerinin yaralarını sarmışlardı elbiselerinden kopardıkları parçalarla. Şans eseri hayatta kalan bu beş kişi, bedenlerine yüklenen kumaşlarla yürümekte bayağı zorlanıyorlardı. Ama yolun sonunda kurtuluş olduğu sürece kimsenin bırakıp gitmeye niyeti yoktu. “Biraz dinlenelim,” dedi Malik, yalvarırcasına. Genç adamın gözleri kan çanağına dönmüş, yanakları yorgunluktan ve sıcaktan pembe pembe olmuştu. Parmak uçları kendini uyanık tutmak için ikide bir oynayıp durduğu tahta parçası yüzünden yara bere içinde kalmıştı. Gözleri yarı açıktı. Lina bunu tepelerindeki güneşe mi yoksa yorgunluğuna mı bağlayacağını bilemedi. Abdullah buna cevap olarak, “Geldik,” dedi. Kız bu kelimenin etkisiyle bir anda kafasını kaldırdı, adamın suratına baktı. Herkes duruken o iki adım daha ilerleyip adamın yanında durdu. Beyazlamış saçları ve buruşuk yüzünün aksine aslında genç bir adamdı. Herkes olanların onu yaşlandırdığını söylerdi. Lina onu yakından tanıdığında bunun doğru olduğunu düşünmeye başlamıştı.

Abdullah, ona doğru eğilip belinden yakaladı, kucağına çıkardı. Lina yüksekte baktığında, önündeki engeller olmadan, yalnızca metrelerce ötesindeki demir telleri seçebildi. Onların ardında ellerinde kocaman silahlar ve yeşil kıyafetleriyle dimdik duran adamlar vardı. Onlara ulaşmak için bir süre daha yürümek zorunda kaldılar. Zamanın azalması sanki hiç bitmeyecekmiş gibi hissettirmeyi başarmıştı. Ancak sonunda sınırı geçmiş, bembeyaz çadırların olduğu bir kampa yerleştirilmişlerdi.

Orada yaşadıkları zamanda ülke içinde yaşanan olayları, insanların onlara, mültecilere, besledikleri kını ve sevgiyi daha yakından görmüştü Lina. Ama burada gördüğü kötü tepkiler, asla kendi vatanından ayrılmanın verdiği acıyı vermemişti. Orada gördüğü zulme, kaybettiği ailesine, arkadaşlarına, küçücük yaşında omzuna yüklenen sorumluluklara rağmen göğsünün sol

tarafında hâlâ bir umut vardı. Hâlâ evine dönüşünü düşünüyordu. Onun yaşındaki bir çocuğun görmesi gerektiği rüyalar ve kabusların tersine her gece annesini görüyordu rüyasında. Yıkılmadan önce bir çatısı ve perdelerle örtülmüş pencereleri olan sevimli, küçük evini de. Orayı özlemiyordu.

Derin bir iç çekişle oturduğu yerden kalktı, bir bardak içindeki sudan bir yudum aldı. Evine asla dönemeyecekti. Bu onu üzse de yeni bir hayatı vardı artık. Zorluklarla, iniş çıkışlarla dolu bir hayatı vardı ve buna uyum sağlamalıydı.